

T. szerkesztő ur!

Kedves kötelezést vélek tenni, ha a t. szerkesztő urat tudósítom arról, s kilátásba helyezett terméseinkről egy hiv adatot szolgáltatok. Ugyan is ösztörműsnek meglehető, a tavaszi ellenben középészert, leszámítva a jelenben uralkodó szárazságot, mi ha soká tart — vesztési fog középészertességéül is.

Ma kicsit késem ugyan — de nagy megelégedéssel olvastam becses lapjában, hogy a háziipar fejlesztése körül h a t a l m a s a n mozognak. Ezen ürvendéses eseményt sietünk azon hozzáadással tudomásul venni, hogy részünkről idáig e téren helybeli birtokos Vég Pál tud anyai eredményt fölmutatni, hogy nevezett megértve az idő intő szavát kiválasztotta s jól gondozott helyen oly szép lentermesz van, hogy az akár melyik szakavatottával versenyezhet. Valóban a mozgás jó, értem én ezt úgy, hogy az illető hivatottak mozognának, oktatssanak, mert arra nagy szükség van, s fáradságuk az eredményekben jutalmazza lesz.

Közelebből egy felhívást olvastunk a „Nemere” hasábjain e célszert intézmény életbeleptésére stb. tárgyában — szereznünk, gondolkozunk a meglehet, a lóbeszerzési alappal, ha mondom eredményekéül látunk — örömmel azon öntudatban, hogy ma üdvösebb célra nem adhattuk — hozzá járulunk; addig is fogadják hánylatkozatunkat e bizottság elnöke főispán mélt. Pótsa József ur.

Végül iskolatgyűnkre terve, sajnosan meg kell említenem, miszerint a f. év tavaszi elárvezett néhai Cseh Farkas által a leányiskolának hagyományozott telekről meg szerződés sincsen — annak 1800 frton felül rugó vételárának gyümölcsözéséről sincsen semmi tudomásunk, s így okadovalva van azon körülmeny — a kellő ellenőrzés hiányban, hogy igazán van — de még sincs!

Itt is 40 frt vesztésig!

Egy szemtanu.

„Székely nemzeti muzeum”

számára f. év július havában beérkezett adományok kimutatása.

I. Könyvek nyomtatványok és kéziratok:

Cirjék Zsigmond úrtól 224 köt. könyv, 5 drb kézirat, 18 drb szomorujelentés. Pető Mózses úrtól 1 kézirat. Özv. Pap Andrásné urasszonytól 1 köt. könyv. Bernáld László úrtól 1 köt. könyv. Benkő Dénes úrtól 2 drb kézirat. Bartalis József úrtól 3 köt. könyv. Cserey Gábor úrtól 2 drb kézirat (okmány).

II. Rógiség, pénz és érem:

Cseh Imre úrtól 1 nyilhegy. Gyulai Elek úrtól 1 vaskard, 1 korbács, 1 (csont) löportartó. Cirjék Zsigmond úrtól 1 diszkard, 3 drb pecsétnyomó. Özv. Pap Andrásné urasszonytól 1 himzett keszkenő, 1 kis fűrész, 1 kis (vas) gyalu, 1 pohár. Bernáld László úrtól 1 nagy (vas) lakat, 1 metszett fakereszt, 2 liqueres pohár, 1 (Nargile) üvegpipa. Szabó Károlyné urasszonytól 1 legyező. Bartha Imre úrtól 1 török pisztoly (kirakott). Benkő Dénes úrtól 3 drb urnarészlet, 1 üveg-pohár, 12 pár ezüst mentegomb, 17 drb réz-ét broz-érem (római) Cseh Sándor úrtól 1 ezüst (hellen) pénz. Imecs János úrtól 5 bronz emlékérem. Geréb Lajos úrtól 4 bronzpénz. Geréb István úrtól 1 rézpénz. Serény László úrtól 1 ezüstpénz. Br. Szentkereszty Stephánie ó nagyszűgától 1 ezüstpénz. Gyertyánfy Eliza úrhölgytől 2 drb himzett abrosszell. Ince György lelkész úrtól 2 drb. kőkarika, 1 kő urna, 4 drb cserép-érem, 1 kőtárlész. Sényi Sándorné urasszonytól 1 pár török diszapantus. Horváth Ignácné urasszonytól 1 nagy sarkantyú, 1 cserépedényalj Vásárlás útján 1 bronz kard.

III. Természeti tárgyak:

Gr. Mikes Armintól 6 drb rovar, 1 karlsbadi fűrdőből virágcsokor (terakbódás). Cirjék Zsigmond úrtól 2 drb tükörök. Zathurecky Gyula úrtól 1 ritka szépségű mammutfog. Imecs János úrtól 1 hármás disznófog. Horváth Ignácné urasszonytól 1 gyertyánfa kövesülés.

IV. J ü l ö n b ű z ő t á r g y a k :

Bartalis József úrtól 1 óramut szerkezete. Özv. Pap Andrásné urasszonytól 2 drb festett cimere (eelymen). Gyulai Elek úrtól 1 vízmerítő (fából). Fogadják a lelkes adakozók szives köszönetemet, egy nemzet hálás elismerését.

Imecsfalva, 1877. aug. 1.

Özv. Cserey Jánosné, Zathurecky Emilia.

Legujabb.

(Eredeti távirataink.)

Budapestről a következő táviratokat vettük: Budapest, aug. 2. Ozmán basa Plevnánál 70,000 nyi orosz hadsereget tökéletesen szétvert. Oroszok vesztésége 8000 halott, 16,000 sebesült. A törökök Tirnovóban vannak. Ali, Ozman pasák egyesültek. 100,000 török áll 80,000 orosz szál szemben. Az oroszok hátrálási vonala el van vágva.

Budapest, aug. 3. Osman.pasa Plevnánál győzött. Nyolc ezer orosz megöletett, tizenhatezer megsebesült. Reuf Gurko visszavonulási útját be-zárta. —

A mozgositás Montenegró és Szerbia ellen céloz-tatik. Egyelőre csekélyebb mozgositás történik, esetleg az összes hadsereg folyótólágosan mozgositatni fog. A délen felállított határkordon Dalmáciában és Erdélyben megerősített fog s a déli pontokon ágyuk, fegy-ve-rek, élelmicikkok gyűjtetnek egy nagy hadsereg részére s nagybub akció esetére pénz szerzésére tesz-nek előkészületeket. Andrassy megbízott alkalmas időben a katonai intézkedéseket megtenni. Hir szerint a Ivanovics és Molinary hadtest mozgositattik. Költ-ség fedezetére a közös aktívák harminc millióig elzá-logosítottak a Bank-vereinnél.

A bosznia felőlök vasárnap Ključnál megveret-tek. Öt órai harc után 50 halottat 200 sebesültet ve-szítve a Cirkwina hegységbe menekültek. Ruscuk mellett a muszkák újabb vereséget szenvedtek. A se-besültek száma oly nagy, hogy a szállító szekerek elégtelennek bizonyultak. A cár. jövő héten elhagyja a csatárt.

Mahmud-Damad pasa hadi törvényssék elé állít-tatik — sokat tett zsebre a hadi szállítmányokból.

Bécs, jul. 31. török hadosztály elhagyá Plevnát, és megtámadta az oroszok hadállását Lovcsánál. Az oroszok legyőzettek és Szerbia felé menekültek. A tö-rökök győzelmesen vonultak be a városba, A törökök 160 muzulmán szabadítottak meg, kiket az oroszok bilincsekbe vertek és fogságban tartottak. A nép na-szokodott az oroszoknak borzasztó bánásmódja miatt.

Konstantinápoly, jul. 30. A montenegróiak e hó 26-án megtámadták Niksicset, de a törökök által visz-szeverettek és nagy vesztéséget szenvedtek. A Szilisz-tria ellen operáló oroszok ismét visszavonultak.

Bécs, jul. 31. A „D. Zt.”-nak jelentik Bukurest-ből: Megbízható hírek szerint Ozman pasa Gabrová-nál jelentékenyen megverte az oroszokat s azután Selviből előre nyomulva a Sipka-szorost szerencsésen elérte. Az oroszok előkészületeket tesznek a visszavo-nulásra.

Prága, jul. 31. A félhivatalos „Bohemia” jelenti: A részleges mozgositás ma valószínűleg el fog hatá-roztatni; a mozgositás főleg Montenegró ellen irányozva, melynek ily módon az orosz barátságú mitem fog hasz-nálni, másrésztől a mozgositás Szerbia ellen is irányul.

Iszonyu ijedelmet okozott a muszka kormány legujabb rendelete, mellyel a tartományörsegek moz-gosítását eszközli. 18 évestől kezdve az 50 éves öre-gekig minden hasznavehető kar elvonatik a családi tűzhelytől s zászlók alá rendeltetik épen most, a leg-fontosabb mezei munkák idején.

Általános a nézet, hogy a muszka kormányt azon meglepő bonyodalmas birták érek, melyek Anglia s főleg Ausztria-Magyarország részéről fenyegetik.

Konstantinápoly, jul. 28. A szultán kijelentette, hogy a proféta zászlóját kibontva, Drinápolyba megy s a hitért és hazáért küzdő hadseregének élére áll.

V E G Y E S .

— A háromszéki takarékpénztár 1877. évi júliushavi forgalmának kimutatása.

B e v é t e l : Készpénzáthozat a mult hórlól 1660 frt 83/4 kr. 57 féltől betét kis könyvekre 14205 frt 10 kr. Visszaizentett váltókiből 21565 frt. Visszaizentett előlegekb. 700 frt. Kamatb. 618 frt 6 kr. Illetékb. 309 frt 88 kr. Többektől 12 kr. Összesen 39058 frt 99 1/2 kr. — K i d á s : 25 félnek betét 3480 frt 05 kr. Folyó kamat 6 frt 36 kr. Váltóleszámitolásra 24275 frt. Elő-legekre 25 frt. 1876. évre eső osztalékra 316 frt 80 kr. Kezelési költség 43 kr. Folyó számlákra 23 frt 10 kr. Készpénzmaradvány 10947 25 1/2 kr. Összesen 39058 frt 99 1/2 kr.

Sepsi-Szentgyörgy, 1877. július 31-én.

Nagy Gergely, könyvvezető.

— Nagylelkű hagyomány. Alcernátóni Köllönte József, gróf Teleky Gusztáv néhai tisztartója a „Székely-Mikó-tanodának” 1500 frotot hagyományozott.

— Mult hó 18-án a „Mikó-tanoda” ablakai vég által bezavartván, 250 frt. éré kárnál több történt. Ezen sajnos körülményből eredt kar pótlására adakoztak a következők: Málnási Antalnd 10 frt. Szász Róbert 8 frt 40 kr. Turócy András 3 frt 50 kr. Vándory Lajos, Sebestény Sándor, Gáál Károly, Benke András, Jónás Ferenc, Kónya Miklós, Beue István, Nagy Sándor, Nagy József vend, Dévay István, Nagy Gergely, Beteg Bálint, Sylvester Dénes egy-egy frotot. Ezt azon kijelentéssel adjuk tudomásul, hogy a szives adakozók-nak az intézet nevében köszönetet mondunk s a kik adakozni kívánnak a fennirt célra: az aláírási ívet polgármester Császár Bálint úrnál továbbra is nyitva tartjuk. Cs.

— Konstantinápolyi örmény prépost főtisztelen-dő M. Djermagian ur tegnap városunkból Tusnádra utazott. A főtisztelendő urat Brassóban július 22-én a vasuti állomásnál a brassói örmények ünnepiesen fogadták. A főtisztelendő urak tiszteletére Brassóba érkezte utáni napon bañquet rendeztetett, melyen több magasabb rangu hivatalnok is részt vett. Száva Gerő győzteséző köszöntött e banquetten a főt. urra poharát. A tisztelgések Ferhat Jakab ur házában volt szállásán történtek prepost urnak, ki Ferhat ur-nak sziveséget köszönetét fejezi ki. A prepost ur beszél meglehetősen magyarul, a magyarok iránt lel-kesedik, roppant haraggal beszél a muszkákról, kik a virágzó Arméniát tönkretettek, népét megmérgezték kulturájok által.

— Mátrai B. Béla és neje a kolossvári nemzeti színházról mint vendégek városunkba érkeztek. Ked-

„Örömet fejezi ki a községi előljáróság azon ügy-buzgó emberbaráti intézkedése felett, melyszerint egy pár szegény tanuló részére ruhával való ellátást hatá-rozott, mely határozat később oda módosítottat, hogy a g y a k o r l a t helyett évenként 10 o. é. frt adassék iskolai- s népkönyvtár gyarapítására.”

Erre nézve ösztintén ki kell jelentünk, hogyha volt is valaha ilyeszeri határozat, ez az gyakorlatban tudtunkkal soha se ment át, mert egyetlen szegény gyermek se kapott legkisebb öltönydarabot sem. — A 10 frt keletkezésének historiaja im ez: 111-ik lap képviselői jegyzőkönyv 1877. február 5-én tartott bi-zottsági gyűlés 8-ik szám alatt ez áll: „Indítványba hozatik tiszteletes B i r ó András ur által, mely szerint az ev. ref. felekezeti iskola a közzpénztár által valamely részben segélyeztessék” (annyal inkább, mivel más vallásfelekezeti gyermekek is tanulnak is-koláinkban, kik az isk. fenntartására semmivel sem folynek be — ezen passus a jtkönyvből kimaradt)."

Határozat. Az ev. ref. felekezeti iskolaalap javára a közzpénztárból 10 o. é. frt a költségvetésbe felve-endő, s az minden évben febr. havában kiadandó. — Így történt március 6-án 1877. némely a község tulajdonában lévő könyveknek az isk. számára való ideig-lenes átadásával is, lap 115. ó. sz. mindkettő indítvány, vagy is inkább a helyszínen tett szóbeli kérelmezés folytán.

A mi a kepeválságot illeti: ennek eszméje elő-ször a kebli egyház tanács gyűlésében merült fel, nem a községi előljáróság előtt — a felsőbb helyre való felterjesztés is ott fogalmaztatott, beleegyezvén az ek-lézia gyűlés is. — Ilyenek D. urnak örömei, ne bán-t-suk, hadd teljék öröme!

De fájdalmat is érez Darkó ur, mert hát azt hallotta, „hogy a 8400 o. é. frtért elárusított fák-ból több adatott ki, mint a mennyi pénz bevételét.” Helyreigazitással szolgálunk: Ugyanis elszállították 951 drb szál fát, j. k. 161 lap 4. sz. befizettek 4000 o. é. frt, szálát 4 frtba számítva = 3804 frt, kérdés, hol itt a hiba?

Halotta szomoruan azt is D. ur „hogy az átvett 4000 frt érvényen kívül helyzetetett el 25—30—40 frt részletekben, nem megbízható kötlevelek mellett”, s azt hiszi, hogy lenni kell az igazg. tanács által hozott valamely szabályrendeletnek, mely az afféle töképen-zok kiadását betáblázás mellett rendel el!

Igenis van, mert az 1865. zsinati jtkönyv 41. lap 27. sz. alatt, a zsinati jtkönyvre tett „szerevételek” közt ezen rendelet olvasható: „az egyházak töképen-zei a 100 o. é. frton alóliak rendes kötlevél mellett jó kezesek által, a 100 frton felüliek pediglen betáblázás által legyenek biztosítva.”

Ezen rendeletnek elég van téve, mert a 20—30 —40 sz ftb összegekben kiadott pénzek jó kötlevelek mellett, két birtokos fizetőkezes által vannak biztosítva, két tanu, valamint a kölcsönző nevének neve állva is aláírva, iratva — 100 frton felüli összeg még ez ideig senkinek sem adatott. Ime a hallomás helyett a va-lóság!

Még ez is mondják, írja D. ur, „hogy a kepe-válsági célra már kamatozás alá bocsátott tőkekamatjai más szükségletek fedezésére fordítottak.”

Erre nézve is megjegyezzük, hogy igenis fordít-tattak szükségből, mely néha törvény is ront, a le-ánytanító fizetésére s más egyházi szükségletekre, s ez még ezután is megtörténhetik. De hiszen a kepe-válság még eddig csak eszme és terv, a valóság csakis úgy áll elő, ha a mélt. igazg. tanács kezei közt lévő kepeválsági terv végleges megerősítést nyer.

Nincs tehát miért, hogy D. ur az eljárást fonák-ságnak nevezze, s az esperisi vizsgáló székét figyel-meztesse arra, hogy a porászt (olyan oláhós kifejezés) rövidebbre huzza, mert a v. bizottság tudja teendőit, s ha elől valamely felőlő hibát észlel, ha felsőbb forumot nem igényel, azt rendszeren megszokta orvosolni hely-színén.

Ezek D. urnak fájdalmai, illessük kimélő kezek-ke, hátha megenyhülnek.

Végül írja: „Nálam is a nemes törekvéshez kö-tött reményszálai nagyon silányok lennének, ha nem tudnám, hogy az ügy élén egy tevékeny egyén tkm Csiki István és tk. Budai József állanak, kik közül az első épen a bizottmánynak is feje (csak a kepe-válsági terv készítésben volt a bizottmány fejének kijelölve) az egyháznak és községnek mindene „sze-mefénye” (sic).

Nem vonunk le egyiknek is érdemből semmit sem, Csiki ur községi hivatala folytatásában, munkás és rendszerető s lehet a községnek szemefénye is, de hogy az egyház minden ügyében résztvehessen, arra nem mindenkor ér rá, mert gazda, jegyző, adószedő, nyilvántartó foglalatosságai majd minden idejét igény-ben veszik. Budai József ur pedig a gyűlésekben pon-tosan megjelenik, de csendes vérmérsékletű ember lé-vén, a szűnyegen lévő tárgy felett nem igen szereti polemizálni.

Ezen „helyreigazitásunkat” azért tesszük ilyen későn, mert az egész ügyet hallgatással akartuk mel-lőzni, minthogy a közlemény többnyire „hir szerint” „azt hallottam”, „azt mondták”-ból állott, de hivata-losan lévő felszólítva, engednünk kellett, s hisszük, hogy Darkó ur sem fogja rosz néven venni, hogy közleményére vonatkozólag némely hiteles adatokkal ismertethettük meg — szem előtt tartván azt is: „hogy a balgatag dolognak gondolása bűn, s a rágalmazó az emberek közt utálatos.” Péld. 24. 9.

Nagy Lajos, m. bíró.

Bíró András, ref. pap.